

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

1. mateřská škola Velké Opatovice, okres Blansko

Dlouhá 429, 679 63 Velké Opatovice

Identifikátor školy: 600 105 831

Termín konání orientační inspekce: 1. a 3. října 2001

Čj.	122 551/01 - 11087
Signatura	ollav103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je trojtřídní s kapacitou sedmdesát dva dětí. Zřídilo ji jako příspěvkovou organizaci město Velké Opatovice. Budova a školní zahrada původně sloužily také jeslím, které však byly v roce 1995 zrušeny. V současné době částí prostor využívá městská knihovna. MŠ sdružuje školní jídelnu. Ta vyvíjí vedlejší hospodářskou činnost a může poskytnout jídlo až sto třiceti strážníkům.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené a spontánní činnosti

V rámci řízených i spontánních činností byly sledovány a hodnoceny tyto jevy: plánování a příprava, podmínky (personální, materiálně technické a psychohygienické), organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávacích činností.

V *plánování a přípravě* vzdělávací činnosti se škola při výběru cílů řídí „Programem výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ (SPN 1983). Náměty k plnění vybraných cílů učitelky čerpají z publikací autorek E. Opravilové a V. Gebhartové „Jaro, léto, podzim, zima“ (Portál 1998). Zařazují všechny složky vzdělávací činnosti pravidelně a rovnoměrně. Plány obsahovaly úkoly pro řízené i spontánní činnosti a odrážely zaměření školy na prevenci vad výslovnosti. Cíle pro spontánní aktivity odpovídaly jejich obsahu a i když byly pojaty obecně, k rozvoji spontaneity dětí a k posilování jejich zájmů směřovaly. Úkoly pro řízené činnosti se do jisté míry podřizovaly motivačnímu mottu, jímž byly měsíční plány uvedeny. Nebyly však dostatečně vnitřně propojeny do celků, které by postihovaly vzájemné logické souvislosti a ne vždy byly diferencovány s ohledem na věk a možnosti dětí. Stručně vypracovávané individuální plány pro děti s odloženou školní docházkou vycházely z odborných vyšetření a pojmenovávaly hlavní oblasti vzdělávacího působení. Nezahrnovaly však jednotlivé kroky cíleného působení ve prospěch jejich žádoucího rozvoje a nebyly vyhodnocovány.

Podmínky vzdělávací činnosti po stránce *personální, materiální i psychohygienické* byly hodnoceny velmi dobře. V MŠ pracuje šest pedagogických pracovníků, z nichž pouze jedna nespĺňuje požadavek pedagogické a odborné způsobilosti. Její předpoklady a relativně malý podíl na práci školy (s úvazkem 0,32), neměly negativní dopad na vzdělávací činnost. Materiální podmínky umožňují plnit zvolený program bez problémů. Kromě toho, že mají jednotlivé třídy i s veškerým zázemím dostatek vybavení a prostoru, má škola k dispozici tělocvičnu a saunu. Těchto nadstandardních zařízení plně využívá. Školní zahrada je velká a příjemně zastíněná. Jsou v ní umístěny dva bazény, z nichž jeden nefunguje. Vybavení především kovovými průlezkami je běžné, ale umožňuje dětem rekreační a relaxační vyžití. Hračky, dětské knížky a didaktické pomůcky jsou spíše staršího data a vzhledem k nejasné budoucnosti školy, málo obnovovány. Prostředí tříd a heren je celkově pěkné a bezpečné. Z hlediska psychohygienických zásad vytváří škola pro vzdělávací činnost příznivé podmínky. Dávala dětem dostatek příležitosti k uplatnění spontaneity i k uspokojování jejich dalších přirozených potřeb. Pouze u pitného režimu, ač byl zaveden, nedocházelo ve všech třídách k jeho důslednému naplňování. Průběh a uspořádání činností v organizaci dne byly promyšlené a uspořádány tak, že většinou splňovaly nároky na psychohygienu.

Organizace řízených i spontánních aktivit měla převážně přirozený ráz. Přispělo k tomu zavedení postupně podávaných svačin, které umožňovalo věnovat potřebný čas spontánním činnostem. Nabídky i přechody mezi aktivitami byly většinou nenásilné a respektovaly individuální dětské tempo. Učitelky je ukončovaly postupně, mnohdy však v zájmu nastolení dalších aktivit a ne v zájmu dokončení činnosti dětmi samotnými. Jejich vstupy do her pak byly méně promyšlené a občas se stávalo, že vedly spíše k narušení, než k obohacení hry. Přesto nechávaly dětem dostatek prostoru pro seberealizaci a k sebeuplatnění a to jak v individuálních, tak i skupinových činnostech. Děti toho většinou využívaly a vybíraly si z pestré nabídky činností i hraček. Hrály si a pracovaly se zaujetím. Učitelky volily **metody a formy**, které většinou respektovaly zájem dětí. Převážně prostřednictvím činností rozvíjely dětské dovednosti, schopnosti a poznatky. Vhodně zařazovaly manipulaci a smyslovou výchovu. Již méně ale vedly děti k vytváření souvislostí s dalšími jejich poznatky a k podpoře celostního poznávání. Řízené činnosti organizovaly převážně skupinově. Přestože vzdělávací cíle ne vždy s ohledem na věk dětí a jejich možnosti diferencovaly, při realizaci nároky dobře přizpůsobovaly. Učitelky systematicky a dlouhodobě dbají, v souladu s koncepčními záměry školy, na prevenci vad výslovnosti. Dosáhly v této oblasti velmi dobrých výsledků, neboť děti hovořily relativně čistě. Pozornost věnovaly vytváření hygienických návyků, méně důsledné však byly v pěstování kultury stolování a návyků zdvořilostních.

K **motivaci a hodnocení** přistupovaly učitelky většinou pozitivně, takže dětskou sebedůvěru nepodkopávaly. Stavěly příhodně (především při spontánních aktivitách) spíše na inspiraci dětmi navzájem a na jejich zájmu o činnost, než na vnějších pobídkách. Motivace, kterou k učení průběžně navozovaly byla nenásilná, ale postrádala větší sepětí s emocemi a přímými dětskými zkušenostmi. I když chyběl promyšlenější přístup učitelek a občas se projevovala jejich tendence ve třídě dominovat, možnost vlastního výběru tím dětem omezena nebyla. Učitelky trpělivě a především kladně hodnotily projevy dětí. Poskytovaly jim však zevšeobecnující zpětnou vazbu, aniž konkrétně zhodnotily výsledky jejich činnosti a vedly tak k vytváření základů sebehodnocení.

Příjemné klima, zaznamenané ve všech třídách, bylo výsledkem pozitivní **interakce** učitelek s dětmi. Odráželo se i ve vztazích mezi dětmi navzájem a také v jejich kontaktech s dospělými. Ti většinou respektovali dětské osobnosti a vytvářili pro ně bezpečné prostředí. Děti se projevovaly jako ohleduplné a ochotné si navzájem pomáhat. Projevy učitelek z hlediska jejich verbální a neverbální **komunikace** však byly většinou nevyvážené. Vyučující sice ponechávaly prostor pro volné vyjadřování dětí, nedokázaly však klást otázky tak, aby podněcovaly k dalším slovním projevům a tím rozvíjely a obohacovaly obsahovou složku dětské řeči. Slovní poučování, které mělo při řízených aktivitách jisté opodstatnění a individuálnější podobu, při spontánních činnostech působilo rušivě a obracelo se zbytečně ke všem dětem. V řízených činnostech byla komunikace přesto zhodnocena velmi dobře, neboť se v nich pozitivně promítla promyšlená a cílená práce v oblasti prevence vad výslovnosti dětí, v níž je škola dlouhodobě úspěšná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Při řízených i spontánních aktivitách byly podmínky vzdělávací činnosti ve všech složkách (personální, materiální a psychohygienické) hodnoceny velmi dobře, stejně tak organizace, metody a formy vzdělávací práce. Obdobně byly vyhodnoceny plánování a příprava pro spontánní činnosti a komunikace s interakcí v řízených aktivitách. Úrovně průměru dosáhly motivace a hodnocení v obou sledovaných oblastech, dále pak plánování a příprava řízených činností a komunikace s interakcí při spontánních aktivitách. Celkově však hodnocení průběhu a výsledků vzdělávací činnosti školy bylo velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci podmínek vzdělávání byly posuzovány tyto jevy: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Základním dokumentem, kterým se škola při **plánování** řídí je dlouhodobý projekt „Slovo za slovem“, který ředitelka vypracovala ke konkurznímu řízení v roce 1998. Navazuje na dlouholetou, systematickou práci školy v oblasti péče o správný mluvní projev dětí. Je však více metodickým návodem jak postupovat v oblasti prevence vad výslovnosti, než koncepčním materiálem směřujícím k dlouhodobému rozvoji školy. Hlavní úkoly stanovené pro školní rok se sice k projektu vztahují, je jich však velké množství a způsob jejich realizace je naznačen jen výjimečně. Fakt, že mnohé z úkolů jsou opakovaně přepisovány, přestože jsou již několik let každodenně plněny, svědčí o rutinním a poněkud formálním charakteru ročního plánu. Doplněn je harmonogramem akcí, které se stanovenými úkoly souvisejí jen okrajově. Ze zpracovaných dokumentů je zřejmé, že vedení školy nemá systém plánování jak z hlediska dlouhodobého, tak i krátkodobého dostatečně ujasněn.

Organizování přispívá funkčně a účinně k řízení školy. Formalizováno je v organizačním řádu. Ředitelka v něm vytýčila předmět činnosti, všeobecná pravidla provozu školy a kompetence pracovníků. Dále zpracovala náplně práce, v nichž rozvedla především povinnosti podřízených, ne však jejich práva. Pro zástupce dětí sestavila řád mateřské školy, který také preferuje povinnosti, ale ve skutečnosti jsou vzájemné kontakty školy a rodičů otevřenější a vstřícnější. Základní údaje o své činnosti má MŠ vhodně, stručně a přehledně zpracovány v brožuře, již se prezentuje na veřejnosti. Potřebám rodičů vychází vstřícně nejen tím, že je o dětech a chodu školy průběžně informuje, ale nabízí jim i poradenskou službu, především v oblasti logopedie. Ochranu osobních a důvěrných dat má zabezpečenu. Škola účelně využívá svých podmínek a nabízí mimořádně širokou škálu zájmových a mimoškolních aktivit (logopedickou poradnu, plavání, saunování, cvičení rodičů s dětmi, kroužky: výtvarné výchovy, hry na zobcovou flétnu, angličtiny), které jdou nad běžný rámec činnosti MŠ a mnohé z nich i na úkor osobního volna učitelek. Dále pořádá pro děti i rodiče řadu úspěšných akcí. Mnohé z nich i ve spolupráci se společenskými a vzdělávacími institucemi ve městě. Této spolupráce škola využívá k obohacení obecního života i k vytváření pocitu sounáležitosti dětí s místem jejich bydliště.

Velmi dobré **vedení a motivování pracovníků** se promítá do příjemné pracovní atmosféry, která v MŠ panuje. Vztahy mezi učitelkami, zaměstnanci i vedením školy jsou vstřícné. Vyznačují se velkou mírou angažovanosti a zodpovědnosti pracovníků. Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení a má pochopení pro problémy svých podřízených. Podporuje spontánní zájem učitelek o další vzdělávání, ale nepřistupuje k němu cílevědomě z hlediska dalšího rozvoje a potřeb školy. Hodnocení práce zaměstnanců provádí diferencovaně a zdůvodněně.

Kontrolní a hospitační **činnost** ředitelka naplánovala a pravidelně provádí. Z plánu, hospitačních záznamů i pohospitačního rozhovoru, který během inspekce proběhl, vyplynula nejasnost nejen ve výběru cílů, které byly příliš obecné a nebyly diferencovány vzhledem k potřebám učitelek, ale i ve způsobu realizace. Ředitelka pouze popisuje, minimálně hodnotí, její závěry se k cílům prakticky nevztahují a často jsou zaměňovány za formální doporučení. To vše se negativně promítá do malé účinnosti jejího metodického vedení učitelek.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání byly celkově hodnoceny průměrně, neboť plánování a kontrolní mechanismy měly pouze vyhovující úroveň, zato organizování, vedení a motivování pracovníků velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Činnost školní jídelny byla posuzována pouze z hlediska úpravy stravy, jejích chuťových vlastností a pestrosti jídelníčku. O velmi dobré kvalitě jídla svědčily uspokojení a chuť, s jakou děti jedly i velký zájem o odběr obědů, který MŠ v rámci vedlejší hospodářské činnosti umožňuje veřejnosti.

Zřizovatel mateřské školy počítá i s případným výrazným poklesem počtu předškolních dětí ve městě Velké Opatovice. K řešení této situace přistupuje koncepčně, promyšleně a citlivě. Seznámil pracovnice školy včas a již před delší dobou s tím, že pravděpodobně v budoucnu dojde ke zrušení MŠ. Současně však předložil optimální návrh eventuálního řešení problému. Přestože uvedená situace existenčně ohrožuje zaměstnance školy, do jejich činnosti se to nikterak negativně nepromítlo a všichni hledají cesty ke zkvalitnění práce MŠ.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 7. 3. 1996, č. j. zařMŠ-1/Se-96-03
- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998, č. j. zařMŠ-1/Se-98
- Výpis ze sítě škol, předškolních a školských zařízení, ze dne 19. 06. 2000
- Evidence dětí - seznamy
- Přehledy docházky
- Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ
- Evidenční listy
- Personální dokumentace
- Určení počtu dětí v jednotlivých třídách 1. mateřské školy, Velké Opatovice
- Podací deník
- Kniha úrazů
- Projekt „Slovo za slovem“
- Hlavní úkoly školy pro školní rok 2001/2002

- Organizační řád 1. mateřské školy Velké Opatovice
- Řád mateřské školy
- Plány práce jednotlivých tříd
- Individuální plány dětí s odkladem školní docházky
- Plán kontrolní činnosti ředitelky
- Zápisy z kontrol a hospitací
- Kriteria hodnocení pracovníků
- Výroční zpráva o činnosti školy 2000/2001
- Pracovní doba zaměstnanců
- Uspořádání dne
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Záznamy o dětech
- Přehledy výchovné práce
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- Sdělení o výsledcích z komplexní inspekce č. j. K-12-01/9596-Pa-02

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti školy byly posouzeny jako velmi dobré, podmínky pro tuto činnost jako průměrné.

Od poslední inspekce, provedené v roce 1996, došlo v činnosti školy k jistému zlepšení. Doporučení, které se týkalo průběhu a výsledků vzdělávací činnosti škola zrealizovala. To přispělo ke zkvalitnění především spontánních činností dětí, což mělo pozitivní dopad i na kvalitu vzdělávací činnosti MŠ jako celku, i když předchozí inspekci byla hodnocena také velmi dobře.

V dalším doporučení, které se týkalo koncepčního plánování v rámci řízení (při současném posuzování spadá do podmínek vzdělávací činnosti) nebyl zaznamenán žádný posun. Tento fakt je objektivně zdůvodnitelný tím, že MŠ řídí jiná, v této oblasti začínající a méně zkušená ředitelka.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r.....
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	.PaedDr. Hana Sedláčková, v. r.

V Brně dne 15. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:18. října 2001.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Dagmar Sýkorová
...Dagmar Sýkorová, v. r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	1. 11. 2001	554/01
Zřizovatel MěÚ Velké Opatovice	1. 11. 2001	553/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány